

Věc C-156/22

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

17. února 2022

Předkládající soud:

Landgericht Stuttgart (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

3. února 2022

Navrhovatelka v odvolacím řízení:

TAP Portugal

Odpůrkyně v odvolacím řízení:

flightright GmbH

[OMISSIS]

Landgericht Stuttgart (zemský soud ve Stuttgartu, Německo)

Usnesení

ve věci

Flightright GmbH, [OMISSIS]

– žalobkyně a odpůrkyně v odvolacím řízení –

[OMISSIS]

proti

TAP Portugal, [OMISSIS]

– žalované a navrhovatelce v odvolacím řízení –

[OMISSIS]

jejímž předmětem je zaplacení náhrady (let TP597/TP1944 dne 17. července 2019)

1 Landgericht Stuttgart (zemský soud ve Stuttgartu) – pátý občanskoprávní senát – [OMISSIS] dne 3. února 2022 rozhodl:

2 I. Odvolací řízení se přerušuje.

II. Soudnímu dvoru Evropské unie se podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie předkládá tato otázka týkající se výkladu unijního práva:

3 Musí být čl. 5 odst. 3 nařízení ES č. 261/2004 vykládán v tom smyslu, že se jedná o mimořádnou okolnost ve smyslu tohoto ustanovení, pokud dojde ke zrušení letu z letiště mimo základnu provozujícího leteckého dopravce, protože člen posádky (v projednávané věci: druhý pilot) nasazený na tento let, který bez omezení prošel předepsanými pravidelnými lékařskými prohlídkami, krátce před nástupem na let náhle a pro leteckého dopravce nepředvídatelně zemře nebo onemocní natolik vážně, že není schopen let provést?

Odůvodnění

Popis skutkového stavu

4 Žalobkyně v původním řízení požaduje od žalovaného leteckého dopravce na základě postoupeného nároku náhradu podle článku 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů (dále jen „nařízení 261/2004“).

5 Žalovaná byla provozujícím leteckým dopravcem letu TP597 ze Stuttgartu do Lisabonu dne 17. července 2019 s plánovaným odletem v 06:05 hodin místního času. Let byl zrušen. Žalovaná se dovolává mimořádných okolností ve smyslu čl. 5 odst. 3 nařízení 261/2004. Druhý pilot, který měl provést předmětný let, byl nalezen mrtvý ve své posteli v hotelovém pokoji brzy ráno dne 17. července 2019 ve 4:15 místního času, v době, kdy měl být vyzvednut v hotelu a odvezen na letiště. V důsledku toho celá posádka prohlásila, že je nezpůsobilá k letu. Náhlá smrt čerstvého čtyřicátníka, otce rodiny, byla pro všechny velkým šokem a byla zcela nepředvídatelná. Takovouto vnější událost nemohl letecký dopravce nijak ovlivnit. Náhradní personál nebyl mimo základnu žalované k dispozici. Náhradní posádka odletěla z Lisabonu do Stuttgartu prvním letem dne v 11:25 a dorazila tam v 15:20. Cestující byli poté co nejrychleji přepraveni do Lisabonu náhradním letem TP593 v 16:40.

Rozhodnutí soudu prvního stupně

- 6 Amtsgericht (okresní soud, Německo) uložil žalované zaplatit požadovanou náhradu. Jako odůvodnění uvedl, že se žalovaná nemůže dovolávat existence mimořádných okolností, protože stejně jako náhlé vážné onemocnění člena posádky, i náhlé a nepředvídatelné úmrtí lze přičíst výhradně provozní sféře leteckého dopravce. Nejde o událost, která by společnost postihla zvenčí, ale o riziko každého zaměstnavatele, s nímž je třeba počítat při běžném provozu.
- 7 Žalovaná proti tomu podala odvolání k Landgericht Stuttgart (zemský soud ve Stuttgartu). Senát projednává dvě další věci, 5 S 30/21 a 5 S 32/21, které se týkají téhož letu. Senát předkládá všechny tři věci Soudnímu dvoru s návrhem na jejich spojení. Vzhledem k tomu, že žalobkyně v původních řízeních nejsou ve všech případech totožné, není v projednávané věci spojení věcí ke společnému projednání a rozhodnutí před senátem vhodné.

Význam předběžné otázky pro rozhodnutí sporu a předběžný právní názor senátu

- 8 [OMISSIS]
- 9 Rozhodnutí o odvolání závisí na rozhodnutí Soudního dvora o žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v podobě zodpovězení předběžné otázky formulované ve výroku rozhodnutí.
- 10 Pro posouzení otázky, zda má konkrétní žalobkyně nárok na náhradu pro cestující za zrušení letu je rozhodný výklad čl. 5 odst. 3 nařízení 261/2004 Soudním dvorem. Zatímco podle výsledků rešerší provedených senátem je v německé judikatuře z části zastáván názor, který sdílí i Amtsgericht Nürtingen (okresní soud v Nürtingen, Německo) v prvním stupni, že se vzhledem k zařazení do sféry provozního rizika leteckého dopravce nejedná o mimořádnou okolnost ve smyslu externí události [LG Darmstadt (zemský soud v Darmstadtu, Německo), 6. dubna 2011 – 7 S 122/10 [omissis]; LG Darmstadt (zemský soud v Darmstadtu), 23. května 2012 – 7 S 250/11 [omissis]; AG Frankfurt am Main (okresní soud ve Frankfurtu nad Mohanem, Německo), 20. května 2011 – 31 C 245/11 [omissis]], v Nizozemsku v této věci, pokud to senát může posoudit, došlo ke změně judikatury v tom smyslu, že náhlé onemocnění posádky se nyní již považuje za externí a leteckým dopravcem neovlivnitelnou událost [Rechtbank Noord-Holland (soud Noord-Holland, Nizozemsko), 28. října 2020 – ECLI:NL:RBNHO:2020:8758 na rozdíl od Rechtbank Noord-Holland (soud Noord-Holland) z 11. března 2020 – ECLI:NL:RBNHO:2020:2920, rovněž s odkazem na sféru rizika podniku].
- 11 Vyhledávání ve francouzské databázi Légifrance vedlo k nalezení rozsudku Cour de Cassation (kasační soud, Francie) ze dne 5. února 2020, 19-12.294, ECLI:FR:CCASS:2020:C100113, v němž soud rovněž nekonstatoval existenci mimořádných okolností v případě onemocnění nebo indispozice pilota s odůvodněním, že nejde o mimořádnou událost (bod 5).

- 12 Senát se přiklání k názoru, že letecký dopravce je v zásadě odpovědný za způsobilost svých zaměstnanců k letu a jejich dostupnost a je proto v zásadě povinen mít k dispozici v určitém rozsahu i náhradní personál. Vzhledem k tomu, že je tato otázka v evropské judikatuře a v komentářích sporná a dosud o ní ani v Německu na úrovni nejvyšší soudní instance nerozhodl Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo), ani Soudní dvůr Evropské unie, senát mu tuto věc předkládá k rozhodnutí o předběžné otázce.

[OMISSIS]

PRACOVNÍ DOKUMENT